

Lizák Pálma:

Látomás

József Attila Anyám című verse nyomán.

Az irodalom könyv ott feküdt előttem a kollégiumi tanulószoba asztalán, de a vers, melyet az imént olvastam el többször is, egy más világba vitt.

A háború véget ért. Öt hét után feljöttünk a pincéből. Vakít a napfény. Romok mindenütt. Az emberek a megélhetés után járnak a várost. Ahol élelmet osztanak, ott hosszú sorok keletkeznek percek alatt. A gyárat, ahol anyám laboránsként dolgozott lebombázták. Nincs munka. Ismerősökhöz szaladgál, hátha akad valami tennivaló és ennivaló. Egyik nap rámosolyog a szerencse. Egyik házbeli asszonytól beajánlja sveszternek* egy módosabb családhoz, akikhez a nyugati rokonok csomagokat küldenek.

És esténként jön a maradék, a kis lábaskában. Hatéves voltam akkor és tizenhét évesen kezdett fájni a múlt.

A verset olvasva furcsa borzongásban látom az örök anyát, mindannyiunk anyját, a szeretőt, a gondoskodót, az aggódót, a féltőt, a tűrni és szenvedni tudót, aki csak álmában juthat a jólét apró jeleihez. Nem csodákat vár, nem kíván lehetetlent, csak kicsiny szeretetet. (2002.03.17)

„József Attila: Anyám

*A bögrét két kezébe fogta,
Úgy estefelé egy vasárnap
Csöndesen elmosolyodott
S ült egy kicsit a félhomályban –*

*Kis lábaskában hazahozta
Kegyelmeséktől vacsoráját,
Lefeküdtünk és eltűnődtem,
Hogy ők egész fázékkal esznek. –*

*Anyám volt, apró, korán meghalt,
Mert a mosónők korán halnak,
A cipéléstől reszket lábuk
És fejük fáj a vasalástól –*

*S mert hegyvidéknek ott a szennyes!
Idegyugtató felhőjáték
A gőz s levegőváltásul
A mosónőnek ott a padlás –*

*Látom, megáll a vasalóval.
Törékeny természet a töke
Megtörte, mindig keskenyebb lett –
Gondoljátok meg, proletárok –*

*A mosástól kicsit meggörnyedt,
Én nem tudtam, hogy ifjú asszony,
Álmában tiszta kötényt hordott,
A postás olykor köszönt néki. ”*

*(Schwester)